

**L'EDUCACIÓ,
PORTA DE SORTIDA
DE LA POBRESA**

Els esforços de l'ONG eivissenca Dignidad es dirigeixen a la construcció d'escoles i a la capacitat pedagògica en les zones més desfavorides de Moçambic

Milers i milers d'estels il·luminen la nit calorosa en un cel tan alt que et fa sentir molt fràgil i petit. Un concert d'insectes nocturns envaeixen tots els teus sentits... És Moçambic.

Després de quatre anys de guerra d'alliberació del colonialisme portuguès i setze anys de guerra civil, Moçambic va ser declarat "el país amb l'índex de sofriment més elevat de la Terra". En aquests moments, gairebé dos terços de la població viu en un estat de pobresa absoluta. A aquest fet s'han d'afegir les desenes de milers d'orfes, la desestructuració familiar, la malària, el còlera, la SIDA, els paràsits intestinals, la desnutrició, la deshidratació, la sarna, les mutilacions produïdes per mines soterrades... Dins d'aquest panorama, el col·lectiu infantil és sempre el que més sofreix. Tenint en compte que la meitat

de la població és menor de quinze anys, podem percebre fàcilment la dimensió del drama.

La primera vegada que vaig posar els peus al sòl moçambiquès, fa ja catorze anys, em va cridar l'atenció l'enorme quantitat de nens i nenes. Per tot arreu, preciosos nens i nenes, de pell suau i ulls lluents. Però no gaudeixen de cap protagonisme, perquè són considerats només un projecte de persona.

Des de la signatura de l'Acord de Pau de Roma el 1992, el govern moçambiquès ha realitzat moltes accions enfocades a reconstruir les infraestructures destruïdes durant les guerres. Les seves forces s'han centrat en el principal objectiu: la reducció de la pobresa. Però la realitat és que l'educació, que és un dels factors claus per aquest propòsit, així com per a la promoció de la mobilitat

Educadors amb els diplomes d'aprofitament del curs a Ribaué (Zambèzia).

Alumnes amb els llibres dels cursos "Professors Eficients" i "L'Autoestima" a l'escola de magisteri de Nampula.

generacional, no ha pogut rebre la dedicació necessària.

És per això que l'ONG Dignidad insisteix en contribuir a la millora de l'educació en aquest país. Els seus esforços es dirigeixen a la construcció d'escoles en les zones més desfavorides. Les escoles actuen com a centres dinamitzadors de les comunitats en els tres Programes de Desenvolupament de Zona en les províncies de Maputo, Zambèzia i Nampula.

Però a més de la construcció d'escoles, és imprescindible una adequada formació del professorat, tant del que ja està treballant com del que s'està capacitant. En aquesta àrea és on entro jo com a pedagoga i orientadora escolar. El meu desig de col·laborar en aquest projecte va

néixer de la convicció del poderós efecte que té l'estil educatiu del professorat sobre el rendiment escolar, la prevenció i disminució de problemes emocionals i l'adaptació dels escolars.

Al llarg de tots aquests anys he tingut el privilegi d'estimular moltes persones dedicades a l'educació. En cada viatge treballa amb estudiants de magisteri, professors i directors d'escola. Els cursos que he estat impartint tenen l'objectiu fonamental de què els educadors prenguin consciència de la importància de la seva tasca. La marca que deixen en les vides dels seus alumnes determinarà molts dels seus èxits o fracassos presents i futurs. Despertar una vocació genuïna en els educadors és la millor garantia de que exerciran una influència positiva en les vides de les nenes i els nens que passaran per les seves mans durant tots els anys que es dediquin a l'educació.

La jornada de treball a Moçambic comença molt d'hora, així que ens hem de llevar abans de las cinc del matí per poder arribar puntualment, perquè els trajectes són llargs i els camins difícils de transitar. S'ha de carregar al cotxe tot el que és necessari per a desenvolupar el treball. El projector i l'ordinador són grans aliats per a captar i mantenir l'atenció dels estudiants. Les frases i les imatges projectades ajuden a centrar la seva ment i a entendre els conceptes. Jocs, concursos i diverses activitats participatives completen el programa. Aturar-se per a menjar és complicat, perquè els grups d'alumnes van entrant i sortint, així que a la nit el sopar i la dutxa són molt reconfortants.

En acabar el curs se'ls hi dona un llibret que recull tot el que s'ha tractat. Tota la interacció és en portuguès, la llengua oficial del país, degut a que els alumnes

Camí a l'escola de Marcação (Zambèzia).

procedeixen de diverses ètnies amb dialectes diferents. Després d'uns sis mesos aproximadament, torno al centre per examinar els estudiants i que puguin obtenir el seu diploma d'aprofitament del curs. En cas de no superar la prova, se'ls ofereix l'oportunitat d'estudiar una mica més els continguts i fer l'examen una altra vegada.

Diuen que l'Àfrica té alguna cosa especial que captiva el cor. Estic bastant d'acord amb aquesta afirmació. Abans del meu primer viatge a Moçambic el 1997 em vaig preparar mental i emocionalment per a viure una experiència traumatitzant, de la qual potser no tornaria. Ara, després de repetits viatges, Moçambic ocupa en les meves memòries algunes de les hores més meravelloses de la meua vida, encara que també algunes de les més dures i tristes. No pateixo el shock cultural quan arribo allà, sinó quan torno a Europa. En aquelles terres viuen algunes de les gents més encantadores que habiten el planeta i que encara posseeixen alguns dels béns que escassegen en la nostra anomenada "societat del benestar". És veritat que allà trobem pobresa i dolor, però és innegable que les persones experimentades en el sofriment tenen un cor més tendre i humil, un somriure més fàcil, temps per xerrar i riure, caminar i ballar, fer del moment present una ocasió per viure. Indumentària pobre, peus descalços... relacions humanes senzilles i càlides.

Dina Flores,
cooperant de l'ONG Dignitat
<http://www.dignidad.es/>

L'escola vella i l'escola nova en construcció en a Mihecane (Zambèzia).